

Egyezmény

a Magyar Köztársaság Kormánya és Románia Kormánya között a környezet védelme terén való együttműködésről

1

A Magyar Köztársaság Kormánya és Románia Kormánya a következőkben mint Szerződő Felek, meggyőződve arról, hogy a környezet védelme, a természet és a biológiai sokféleség megőrzése, a természeti erőforrások ésszerű használata és megóvása, az ökológiai és az éghajlati egyensúly megőrzése a fenntartható fejlődés előfeltétele és alapja, figyelembe véve és elhatározva, hogy az 1992 júniusában Rio de Janeiróban az ENSZ Környezet és Fejlődés Konferenciáján elfogadott Agenda 21 és az 1995 októberében Szófiában megtartott európai környezetvédelmi miniszteri konferencián elfogadott Környezet Európa Program stratégiai célkitűzései és az ennek keretében meghatározottak, úgyszintén az ENSZ EGB keretében létrejött regionális egyezmények szellemében cselekednek, szem előtt tartva a környezetet általában, de különösképpen a határmenti területek környezetét érintő nem kívánatos hatások megelőzésére, ellenőrzésére és csökkentésére irányuló egyes stratégiák, politikák közelítésének és intézkedések összehangolt alkalmazásának fontosságát és szükségességét, tudatában annak, hogy a kétoldalú együttműködés elmélyítése a környezet állapotának védelmében és javításában jó eredményekre vezet a határmenti területeken, valamint szubregionális és európai szinten is, attól a szándéktól vezérelve, hogy ezt az együttműködést a nemzetközi jogi normák szerint fejlesszék, a Magyar Köztársaság és Románia között a megértésről, az együttműködésről és a jószomszédságról szóló Szerződésben foglaltak megvalósításának jegyében, a következőkben állapodtak meg:

1. Cikk

Az Egyezmény célja

Jelen Egyezmény célja a Szerződő Felek közötti együttműködés keretének és feltételeinek meghatározása a környezet védelme, a természet és a biológiai sokféleség megőrzése, a természeti erőforrások fenntartható használata és az éghajlati egyensúly megőrzése (a továbbiakban együtt: a környezet védelme) területén, beleértve a Szerződő Felek által a környezet állapotának javítására és károsításának megelőzésére irányuló intézkedések előkészítését és megvalósítását, különös figyelemmel a vegyi és radioaktív szennyezések megelőzésére.

2. Cikk

Az együttműködés területei

A Szerződő Felek, saját környezetvédelmi és fejlesztési stratégiájuk és politikájuk által meghatározott felelősséggel és azon nemzetközi egyezmények előírásainak megfelelően, melyeknek a Szerződő Felek részesei, valamint a saját nemzeti jogalkotásukkal összhangban vállalják, hogy

1. Támogatják az illetékes hatóságaik és intézményeik közötti környezetvédelmi információcserét, különösen a következőkre vonatkozóan:

- a) kölcsönös folyamatos tájékoztatás a saját területen folyó tevékenységekről, amennyiben ezek a határon áttérjedő környezeti hatások miatt jelentős kockázatot jelentenek;
- b) kölcsönös riasztás a határon áttérjedő, jelentős környezeti kockázatokkal járó baleseti helyzetekben;

2. Közösén értékelik a környezet és az élővilág állapotát a határmenti területeken, és annak hosszú távú javítása érdekében konkrét szabályozási, igazgatási és műszaki intézkedéseket fogyanatosítanak mindkét állam belső jogrendje szerint a határon áttérjedő szennyezések megelőzésére, a környezetszennyező anyagok mennyiségének a lehető legkisebb szintre történő csökkentésére.

3. Megegyeznek a határtérségi környezet állapotot mérő és megfigyelő rendszerek kialakításának, fejlesztésének és üzemeltetésének módjában.

¹ Az Egyezmény 2000. december 14-én lépett hatályba.

4. Szabályozási, irányítási és műszaki intézkedéseket dolgoznak ki és foganatosítanak az ipari balesetek megelőzésére és az ipari, nukleáris, vegyi és biológiai biztonság magas szintű biztosítására, az alábbiak szerint:

- a) azonosítják azon környezetre veszélyes tevékenységeket, amelyek speciális megelőzési intézkedéseket igényelnek a baleseti kockázatok csökkentésére, beleértve ebbe beavatkozási tervek kidolgozását balesetek esetére és ezek következményeinek csökkentésére, illetve elhárítására. Mindkét Szerződő Fél saját kezdeményezésre vagy felkérésre tájékoztatást ad a másik Félnek azon létesítményekről, amelyek a határon áttérjedő hatással járó, a környezetre veszélyes tevékenységeket folytatnak és amelyek baleset által veszélyeztethetik a határtérség vagy az azon túli környezet állapotát és az ott élő emberek egészségét oly módon, hogy mindkét fél el tudja rendelni és meg tudja szervezni a sürgősségi helyzetben szükséges intézkedéseket, beleértve a kölcsönös operatív segélynyújtási terveket, ipari balesetek esetében;
- b) kielégítik a kölcsönös igényeket – saját speciális nemzeti szabályozásuk tiszteletben tartásával – a veszélyes tevékenységek felügyeletére vonatkozó ellenőrzés tekintetében, beleértve esetenként közös ellenőrzések végzését és közös állásfoglalások megtételét, valamint a határon áttérjedő hatásokkal járó esetleges ipari balesetek hatásainak csökkentésére és felszámolására irányuló intézkedések megvalósítását;
- c) a Szerződő Felek a közösen meghatározott eljárás szerint értesítik egymást azokról a balesettel fenyegető helyzetekről, természeti csapásokról, ipari üzemzavarokról vagy balesetokről, amelyek károsíthatják a határtérségben és azon túl a környezetet, az emberek, az élővilág egészségét;
- d) alkalmazzák a kárelhárítási tervekben meghatározott intézkedéseket, bármely a határokon áttérjedő hatással járó ipari baleset káros következményeinek csökkentésére, korlátozására és elkerülésére.

5. Jogi, igazgatási és műszaki intézkedéseket foganatosítanak a veszélyes hulladékok határon túli szállítására és ezek ellenőrzésére vonatkozó Bázeli Egyezmény előírásai alkalmazásának és tiszteletben tartásának biztosítására, az ellenőrzés hatékonyságának növelésére, különös tekintettel

- a) a törvényes formák és eljárások teljesítésére vonatkozóan jelen Egyezmény által szabályozott tevékenységek engedélyezésére;
- b) az ellenőrzés erősítésére veszélyes hulladékok közúton, vasúton és vízi úton történő tranzit szállításánál, ezek megakadályozására illegális szállítás esetén, valamint a gyanús szállítási esetek kölcsönös jelzésére egymás felé;
- c) veszélyes hulladék szállítmányok exportáló ország felé történő tranzitjának fogadására és megkönnyítésére mindkét Szerződő Fél által azokban az esetekben, amikor ezek tiltottakká váltak a két Szerződő Fél valamelyikének területén. Abban az esetben, amikor az illegális export eredete valamelyik Szerződő Fél területe, kötelezik magukat azok visszafogadásának megkönnyítésére az exportáló Szerződő Fél eszközeivel és költségén;
- d) a Szerződő Felek illetékes hatóságai ellenőrzésének megerősítésére a hatáskörük alá tartozó gazdasági szereplők által végzett import/export tevékenységek felett, bármilyen veszélyes hulladék szabályos exportjának álcázott kísérlet megelőzésére és kiküszöbölésére a másik Szerződő Fél területe felé.

6. Együttműködnek a határtérségekben a természetes élőhelyek, a biológiai és a tájdiverzitás védelmében és megőrzésében, mint a vadon élő növények és állatok természeti erőforrásai fenntartható használatára és hasznosítására törekedve a természetes regenerálódási képesség határain belül, különös figyelemmel az alábbiakra:

- a) egyes területek ökológiai védelem alá helyezése, a kipusztulás veszélyében levő egyes növények és állatok védelme és ezek életképes populációinak helyreállítása, beleértve a vándorló fajokat is. A Szerződő Felek meghatározzák azokat a határzónákat, ahol kialakítható a határ mindkét felén egy közös ökológiai védelmi rendszer természetvédelmi területek létrehozásával;
- b) a határmenti területek biológiai erőforrásainak, a növényzetnek, a vadállománynak regenerálódási képességükön belüli felhasználása, ezen erőforrások védelmének erősítése a két állam általi tartós használatuk érdekében;
- c) az egyes kipusztulással fenyegetett fajokhoz tartozó növények és állatok importjának, exportjának, tranzitjának engedélyezésére vonatkozó jogi eszközök és nemzeti intézményi keret megerősítése azon nemzetközi egyezmények előírásaival egyezően, amelyeknek mindkét Szerződő Fél részese.

7. Közösen azonosítják, támogatják és valósítják meg az ökológiai rekonstrukciós projekteket a határtérségben vagy azokon a területeken, ahol ezek pozitív hatással lehetnek a határ- vagy a határon túli térség környezetállapotára, a két ország tapasztalatainak és műszaki lehetőségeinek, valamint a finanszírozási lehetőségek kihasználásával, beleértve ebbe harmadik felet is.

8. A Szerződő Felek szükség szerint konzultációt folytatnak a környezetvédelmi jogalkotás és a terület speciális intézményrendszerének fejlesztéséről a nemzeti környezetvédelmi stratégiák, politikák és intézkedési tervek megvalósításához szükséges jogi és igazgatási keret biztosításának érdekében a fenntartható fejlődés elve alapján.

9. Támogatják az együttműködést a környezetszennyezés megelőzését, ellenőrzését, csökkentését szolgáló hatékony módszerek, technikák és technológiák kutatása, bevezetése terén. Ennek érdekében és a nemzetközi szinten folyó kutatási tevékenység figyelembevételével a Szerződő Felek támogatják a két- vagy többoldalú keretek között speciális kutatási programok megvalósítására irányuló lépéseket. Ennek érdekében megfelelő kutatási programokat fognak meghatározni.

3. Cikk

Az együttműködés eszközei

1. A jelen Egyezményben foglalt kötelezettségek megvalósítása érdekében a Szerződő Felek hozzálátnak a Magyar–Román Környezetvédelmi Vegyesbizottság (a továbbiakban: Vegyesbizottság) létrehozásához:

- a) a Vegyesbizottság megalakításának felelőssége jelen Egyezmény hatálybalépését követő három hónapon belül a két ország központi környezetvédelmi hatóságaira hárul;
- b) a két ország környezetvédelemért felelős minisztere társelnöki tisztséget tölt be a Vegyesbizottságban. A Vegyesbizottság mindkét Szerződő Fél részéről országuk jogalkotási normái szerinti kinevezett 9–11 taggal működik;
- c) a Vegyesbizottság tevékenységét saját szervezeti és működési szabályzata alapján fejti ki, amelyet mindkét Szerződő Félnek jóvá kell hagynia;
- d) a Vegyesbizottság titkárságának folyamatos feladatait a Szerződő Felek központi környezetvédelmi hatóságai látják el.

2. A Szerződő Felek megegyeznek, hogy a Vegyesbizottság keretében:

- a) szakértői csoportokat hoznak létre, amelyek önállóan és/vagy közösen azonosítják, elemzik és terjesztik elő javaslatukat jelen Egyezmény előírásainak megvalósítására;
- b) megkönnyítik a határtérségben a kölcsönös információcserét szolgáló látogatásokat, szemináriumok és munkaértekezletek szervezését környezetvédelmi kutatóintézetek, központi és helyi közigazgatási szervek e területen felelős szakembereinek, valamint a nem kormányzati szervezetek képviselőinek részvételével;
- c) szabályzatokat készítenek a határmenti területek környezeti állapotának megfigyelésére, az információcserére és jelen Egyezmény egyéb célkitűzéseinek megvalósítása érdekében szükséges tevékenységekre.

4. Cikk

A Vegyesbizottság ülései

- 1. A Vegyesbizottság évente ülésezik, esetenként rendkívüli ülést tart a Szerződő Felek bármelyikének kérésére.
- 2. A Vegyesbizottság üléseit felváltva Magyarországon és Romániában tartja.
- 3. Valamennyi ülésen Jegyzőkönyvet fogadnak el az ülésről.
- 4. A Vegyesbizottság üléseinek és jegyzőkönyveinek hivatalos nyelve a magyar és a román.
- 5. A Vegyesbizottság és szakértői csoportjai üléseinek előkészítési és szervezési költségeit a rendező Szerződő Fél, az utazási költségeket a küldő Szerződő Fél fedezi.

5. Cikk

Kölcsönös segítségnyújtás

- 1. Kritikus helyzetben az egyik Szerződő Fél kérésére a másik Szerződő Fél segítséget nyújt egy, a Vegyesbizottság által szabályzatban rögzítendő eljárásnak megfelelően.
- 2. A kritikus helyzetekben adandó kölcsönös segítségnyújtásra vonatkozó szabályzat jelen Egyezmény hatálybalépését követő egy éven belül kerül kidolgozásra és az illetékes nemzeti hatóságokkal való egyeztetés után lép életbe, nemzeti jogszabályaikkal összhangban. A szabályzat alapvetően a következőket rögzíti:
 - a) kritikus helyzetnek tekintett események kategóriái;
 - b) riasztási és beavatkozási tervek előkészítése kritikus helyzetekre;
 - c) helyben rendelkezésre álló eszközök és szolgáltatások, amelyeket kölcsönösségi alapon a Szerződő Felek a segítségnyújtás keretében felajánlanak;
 - d) a kölcsönös segítségnyújtás ellátása, felügyelete, összehangolása.

6. Cikk

Közüvélemény tájékoztatása

A Szerződő Felek biztosítják a közvélemény tájékoztatását a környezet állapotáról és azokról az intézkedésekről, amelyeket a határmenti területeken fellépő, illetve a határokon áttérjedő káros környezeti hatások megelőzésére, ellenőrzésére és csökkentésére hoznak.

7. Cikk

Információk felhasználása

1. A Szerződő Felek harmadik félnek továbbadhatják a jelen Egyezményben előírányzott tevékenységekből származó információkat, tiszteletben tartva a Szerződő Felek országainak jogi normáit és a Vegyesbizottság jegyzőkönyveiben rögzítetteket.
2. A védett információkhoz való hozzáférés a Szerződő Felek nemzeti jogi szabályozásának van alárendelve. Ugyanez a szabályozása a szellemi tulajdon védelmének is.

8. Cikk

Vitás kérdések rendezése

Jelen Egyezmény értelmezésével vagy végrehajtásával kapcsolatos bármely eltérést jóhiszemű módon, a Szerződő Felek konzultációja alapján oldanak meg.

9. Cikk

Hatálybalépés

1. Jelen Egyezmény akkor lép hatályba, ha a Szerződő Felek diplomáciai úton értesítik egymást arról, hogy eleget tettek az Egyezmény hatálybalépéséhez a belső jogi törvényhozásuk által előírt követelményeknek.
2. Az Egyezmény azon a napon lép hatályba, amikor a második Szerződő Fél diplomáciai értesítése is megérkezik.

10. Cikk

Érvényesség

1. Jelen Egyezményt a Szerződő Felek határozatlan időtartamra kötik. Bármelyik Szerződő Fél diplomáciai úton írásban felmondhatja az Egyezményt, ez esetben az Egyezmény a felmondásról szóló értesítés kézhezvételét követő 180. napon hatályát veszti.
2. Jelen Egyezmény nem érinti a Szerződő Felek által megkötött egyéb kétoldalú szerződésekből származó kötelezettségeket.

11. Cikk

Az Egyezmény módosítása

Jelen Egyezmény módosítható a Szerződő Felek közös megegyezésével. A módosítások a 9. Cikk előírásai szerint lépnek életbe.

Aláírva 1997. május 26-án, Bukarestben két-két eredeti példányban, mindegyik magyar és román nyelven, mindkét szöveg egyformán hiteles.

Románia Kormánya nevében
Magyar Köztársaság Kormánya nevében